

Rozdział XI

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa

1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa i ich finansowanie

W 2015 r. zakładany jest deficyt budżetu państwa w wysokości 46.080,0 mln zł, deficyt budżetu środków europejskich w wysokości 3.435,5 mln zł oraz pozostałe potrzeby pożyczkowe netto w kwocie 4.461,9 mln zł. W rezultacie planowane w 2015 r. potrzeby pożyczkowe netto kształtują się na poziomie 53.977,4 mln zł wobec 47.377,9 mln zł w 2014 r., a planowany poziom potrzeb pożyczkowych brutto (suma potrzeb netto oraz przypadającego do wykupu długu) wynosi 154.777,4 mln zł wobec 126.838,7 mln zł w 2014 r.

Wyszczególnienie	PW 2014	2015	3:2
	w mln zł		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	47.377,9	53.977,4	113,9
– deficyt budżetu państwa	34.000,0	46.080,0	135,5
– deficyt budżetu środków europejskich	391,7	3.435,5	877,1
– refundacja dla FUS z tytułu przekazywania składek emerytalnych do OFE	8.171,2	2.722,9	33,3
– kredyty i pożyczki udzielone	9.596,6	6.563,2	68,4
– prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	-172,9	-301,5	174,4
– płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych	226,7	274,4	121,0
– zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych	200,0	-4.280,0	-
– wpływy z prywatyzacji do budżetu	-1.330,5	-289,0	21,7
– wpływy od podmiotów krajowych na spłatę udostępnionych kredytów zagranicznych	-63,0	-63,0	100,0
– pozostałe przychody i rozchody	-3.641,9	-165,0	4,5
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	47.377,9	53.977,4	113,9
1. Finansowanie krajowe	51.458,1	42.517,2	82,6
1.1 Skarbowe papiery wartościowe	47.184,5	42.517,2	90,1
– bankowe	21.243,3	17.239,7	81,2
– pozabankowe	18.941,1	15.277,6	80,7
– inwestorzy zagraniczni nabywający SPW na rynku krajowym	7.000,0	10.000,0	142,9
1.2 Środki na rachunkach budżetowych	4.273,6	0,0	0,0
2. Finansowanie zagraniczne	-4.080,2	11.460,2	-280,9
2.1 Obligacje skarbowe	3.808,5	3.933,8	103,3
2.2 Kredyty otrzymane	4.946,0	5.170,8	104,5
2.3 Zarządzanie środkami europejskimi	-6.987,5	-7.088,6	101,4
2.4 Przepływy związane z rachunkiem walutowym	-5.847,3	9.444,2	-161,5

Planuje się, że finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto ukształtuje się na poziomie 42.517,2 mln zł, a finansowanie zagraniczne wyniesie 11.460,2 mln zł.

Na finansowanie krajowe potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 42.517,2 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 42.517,2 mln zł,
- b) zerowe saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na początek i koniec roku.

Na saldo z tytułu skarbowych papierów wartościowych złożą się następujące pozycje:

- a) zerowe saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych (brak sprzedaży i wykupów),
- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 41.054,4 mln zł będące wynikiem:
 - dodatniego salda w obligacjach zmiennoprocentowych w wysokości 17.263,6 mln zł,
 - dodatniego salda w obligacjach stałoprocentowych w wysokości 23.790,7 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 1.462,9 mln zł.

Na finansowanie zagraniczne potrzeb pożyczkowych netto w wysokości 11.460,2 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 3.933,8 mln zł,
- b) dodatnie saldo kredytów otrzymanych w wysokości 5.170,8 mln zł,
- c) ujemne saldo z tytułu zarządzania środkami europejskimi w wysokości 7.088,6 mln zł,
- d) dodatnie saldo przepływów związanych z rachunkiem walutowym w wysokości 9.444,2 mln zł.

2. Przychody i rozchody budżetu państwa

Zakładane kwoty łącznych przychodów i rozchodów (krajowych, zagranicznych oraz z prywatyzacji), bez uwzględniania zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w tym samym roku budżetowym, wynoszą odpowiednio 421.538,8 mln zł oraz 372.023,3 mln zł. Zgodnie z art. 52 ust. 1a *ustawy o finansach publicznych* rozchody z tego rodzaju zobowiązań nie są zaliczane do limitu rozchodów. Po ich uwzględnieniu planowana kwota przychodów wynosi 1.443.789,1 mln zł, a rozchodów 1.394.273,6 mln zł. Na kwotę zobowiązań finansowych zaciąganych i spłacanych w 2015 r. składają się:

- potencjalne przepływy z tytułu bonów emitowanych w ramach zarządzania płynnością budżetu państwa (sprzedawanych i wykupywanych w ciągu roku) na kwotę 20.000,0 mln zł.
- przepływy z tytułu depozytów jednostek sektora finansów publicznych zawiązanych i rozwiązanych w ciągu roku w ramach zarządzania płynnością tego sektora na kwotę 1.002.250,3 mln zł.

2.1. Przychody i rozchody krajowe

Przychody i rozchody krajowe są planowane odpowiednio na poziomie 187.833,0 mln zł oraz 146.525,3 mln zł. Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – przychody ze sprzedaży w wysokości 117.934,8 mln zł, z czego z tytułu:
 - bonów skarbowych przyjęto zerowe przychody,
 - obligacji rynkowych – 114.694,8 mln zł. Środki te będą pochodzić ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych w wysokości 83.691,6 mln zł oraz obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 31.003,2 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 3.240,0 mln zł,
- b) pożyczki udzielone – przychody w wysokości 58,0 mln zł będące wynikiem spłaty przez:
 - publiczne zakłady opieki zdrowotnej i jednostki badawczo-rozwojowe (30,2 mln zł),
 - jednostki samorządu terytorialnego (12,1 mln zł),
 - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (15,7 mln zł),
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – przychody w wysokości 496,2 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – przychody w wysokości 32.179,0 mln zł,
- e) pozostałe przychody w wysokości 30.165,0 mln zł. Część przepływów w tej pozycji (30.000,0 mln zł) ma charakter warunkowy i zawiera potencjalne wpływy z tytułu SPW (zwiększona sprzedaż w celu sfinansowania potencjalnych wyższych rozchodów, w szczególności wyższych wykupów SPW w efekcie przeprowadzania przetargów zamiany obligacji zapadających w 2016 r.). Pozostała część przepływów w tej pozycji (165,0 mln zł) wynika z planowanych wpływów z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa wykorzystywanych okresowo w procesie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa,
- f) środki na rachunkach budżetowych – przychody w wysokości 7.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2014 r.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) skarbowe papiery wartościowe – rozchody w wysokości 75.417,5 mln zł związane z wykupem:
 - bonów skarbowych - przyjęto zerowe rozchody w efekcie braku bonów zapadających i planowanych do sprzedaży,
 - obligacji rynkowych – 73.640,4 mln zł. Kwota wynika z przypadających wykupów obligacji stałoprocentowych w wysokości 59.900,8 mln zł oraz obligacji zmiennoprocentowych w wysokości 13.739,6 mln zł,
 - obligacji oszczędnościowych – 1.777,1 mln zł.
- b) pożyczki udzielone – rozchody w wysokości 6.014,1 mln zł wynikające z założonego udzielenia pożyczek dla:
 - Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (5.524,1 mln zł),
 - jednostek samorządu terytorialnego (300,0 mln zł),
 - Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (100,0 mln zł),
 - Funduszu Zapasów Agencyjnych (40,0 mln zł)oraz na finansowanie płatności w programach w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna (50,0 mln zł).
- c) prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – rozchody w wysokości 194,7 mln zł,
- d) zarządzanie płynnością sektora finansów publicznych – rozchody w wysokości 27.899,0 mln zł,
- e) pozostałe rozchody w wysokości 30.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu zwiększenia potrzeb pożyczkowych netto oraz z tytułu wykupów długu, w szczególności wykupów na przetargach zamiany obligacji zapadających w 2016 r.,
- f) środki na rachunkach budżetowych – rozchody w wysokości 7.000,0 mln zł wynikające ze stanu środków na koniec 2015 r.

2.2. Przychody i rozchody zagraniczne

Przychody i rozchody zagraniczne są planowane odpowiednio na poziomie 232.505,8 mln zł oraz 221.864,1 mln zł. Na planowane przychody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – przychody ze sprzedaży obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych w wysokości 18.348,6 mln zł,

- b) kredyty otrzymane – przychody w wysokości 7.371,8 mln zł w efekcie zaciągnięcia kredytów w następujących instytucjach:
- Europejski Bank Inwestycyjny (5.170,8 mln zł) – m.in. na projekty związane z infrastrukturą drogową, współfinansowaniem wkładu krajowego z budżetu państwa do wybranych programów/priorytetów w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2014-20, współfinansowaniem dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego oraz wsparciem projektów z obszaru ochrony zdrowia,
 - Bank Światowy (2.051,9 mln zł) – na projekt związany z polityką rozwojową oraz projekt ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry,
 - Bank Rozwoju Rady Europy (149,2 mln zł) - na projekt ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry,
- c) zarządzanie środkami europejskimi – przychody w wysokości 70.753,9 mln zł wynikające z wpływów środków z Komisji Europejskiej,
- d) kredyty i pożyczki udzielone – przychody w wysokości 180,4 mln zł będące wynikiem spłat dokonywanych przez kredytobiorców na podstawie zawartych umów międzynarodowych,
- e) wpływy od podmiotów gospodarczych na spłatę udostępnionych im kredytów zagranicznych – przychody w wysokości 63,0 mln zł,
- f) pozostałe przychody w wysokości 30.000,0 mln zł. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają wpływy z tytułu potencjalnego zwiększonego finansowania zagranicznego,
- g) przepływy związane z rachunkiem walutowym – przychody w wysokości 105.788,1 mln zł z tytułu wykorzystania środków walutowych.

Na planowane rozchody składają się kwoty z następujących tytułów:

- a) obligacje skarbowe – rozchody w wysokości 14.414,8 mln zł związane z wykupem obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych,
- b) kredyty otrzymane – rozchody w wysokości 2.201,0 mln zł związane ze spłatą kredytów otrzymanych od:
- Europejskiego Banku Inwestycyjnego (1.596,1 mln zł),
 - Banku Światowego (475,0 mln zł),
 - Banku Rozwoju Rady Europy (113,4 mln zł),
 - pozostałych wierzycieli (16,5 mln zł),
- c) zarządzanie środkami europejskimi – rozchody w wysokości 77.842,5 mln zł wynikające z przekazania środków złotych do budżetu środków europejskich,

- d) kredyty i pożyczki udzielone - rozchody w wysokości 787,5 mln zł z tytułu realizacji umów międzynarodowych z rządami innych państw,
- e) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych – rozchody w wysokości 274,4 mln zł,
- f) pozostałe rozchody w wysokości 30.000,0 mln zł. Przepływy zawarte w tej pozycji mają charakter warunkowy i zawierają potencjalne wyższe rozchody z tytułu operacji związanych z zarządzaniem długiem zagranicznym,
- g) przepływy związane z rachunkiem walutowym – rozchody w wysokości 96.343,9 mln zł z tytułu wpływów środków na rachunek walutowy.

2.3. Przychody i rozchody z prywatyzacji

Przychody z prywatyzacji planowane są w wysokości 1.200,0 mln zł, a rozchody finansowane z tego źródła na poziomie 3.633,9 mln zł. Ujemne saldo z tego tytułu w wysokości 2.433,9 mln zł będzie pokryte poprzez zwiększenie finansowania krajowego i zagranicznego. Rozchody obejmują odpisy na państwowe fundusze celowe oraz środki przekazywane na reformę systemu ubezpieczeń społecznych (refundacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu przekazania części składki do otwartych funduszy emerytalnych). Omówienie procesu prywatyzacji znajduje się w rozdziale „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2015 r.”